

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Suliteanu Ioana Andreia

Director

ȘCOALA PROFESIONALĂ RĂSCRUCI, COMUNA BONȚIDA, JUDEȚUL CLUJ

Telefon: 0264 262 619; Email: scoala_rascrucii@yahoo.com

RECOMANDAREA

Nr. *165* din *21 NOV 2022* 2022

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor 22 și art. 49 din Constituție, în urma reportajului difuzat în data de 12 octombrie 2022, pe portalul de știri gherlainfo.ro, intitulat **"Un elev s-a plâns că a fost lovit de un polițist în sala profesorală, la școala din Răscruți"**, care relatează incidentul petrecut în data de 11 octombrie la Școala din localitatea Răscruți, comuna Bonțida, județul Cluj, unde, în cadrul unei întâlniri cu polițiștii din cadrul Postului de Poliție Bonțida, a avut loc o agresiune între un elev și un reprezentant al poliției.

În vederea soluționării dosarului și a lămurii aspectelor relatate în presă au fost solicitate date de la Inspectoratul de Poliție Județean Cluj - și de la Școala profesională Răscruți, județul Cluj.

Cadrul legal incident:

- Art. 49 din Constituția României, republicată privind protecția copiilor și a tinerilor.

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu accent pe prevederile art. 52 (2), (2¹), (2²), (4)¹, art. 89 (1),(3)²;
- Ordinul nr. 4183/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, cu accent pe prevederile: art. 39 (6)³ art. 68 pct 4 lit.c ⁴, art. 158⁵, art. 163⁶, respectiv prevederea din Contractul educațional, de la pct. IV.1 lit. j⁷;
- Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 4831/2018 privind aprobarea Codului-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar: art. 5 lit. a) (i), (ii)⁸;
- Ordinul nr. 4742/2016 pentru aprobarea Statutului elevului, art. 6 (2)⁹
- Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului – Republicată.

Pornind de la prevederile art. 49 din Constituție, conform cărora copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor, continuând cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, ale cărei reglementări se aliniază standardelor internaționale fiind fundamentată pe câteva principii de bază, dintre care amintim: Principiul interesului superior al copilului, subliniem faptul că fiecare copil contează, iar toate autoritățile/instituțiile responsabile de apărarea, protecția și promovarea

¹ Art. 52 (2) În cadrul procesului instructiv-educativ, copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ și de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.

(2¹) Copiii, părinții, cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ au obligația de a menține un climat pozitiv și incluziv în orice unitate de învățământ, care să permită tuturor copiilor să fie respectați și acceptați.

(2²) Conducerea fiecărei unități de învățământ are **obligația de a include în regulamentul de ordine interioară** mecanisme de prevenire a comportamentelor prevăzute la alin. (1) lit. h).

(4) Cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a semnala serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri.

² art. 89 (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, **instituții de învățământ**, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc. (3) Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente **au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului;**

³ Art.39(6) Personalul din învățământul preuniversitar are **obligația de a veghea la siguranța copiilor/elevilor, pe parcursul desfășurării programului școlar și a activităților școlare, extracurriculare/extrascolare.**

⁴ Art. 68 Profesorul diriginte are următoarele atribuții: 4. Informează: c) părinții sau reprezentanții legali despre situația școlară, comportamentul elevilor, frecvența acestora la ore; informarea se realizează în cadrul întâlnirilor cu părinții sau reprezentanții legali, precum și în scris, ori de câte ori este nevoie;

⁵ Art. 158 (1) Părintele sau reprezentantul legal al copilului/elevului are dreptul să fie informat periodic referitor la situația școlară și la comportamentul propriului copil.

⁶ Art. 163 Se interzice oricăror persoane agresarea fizică, psihică, verbală etc. a copiilor/elevilor și a personalului unității de învățământ.

⁷ Unitatea de învățământ se obligă: să desfășoare în unitatea de învățământ activități care respectă normele de moralitate și **nu pun în niciun moment în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a copiilor/elevilor**, respectiv a personalului unității de învățământ;

⁸ Art. 5 În relațiile cu beneficiarii direcției ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură:

a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcției ai educației prin: **(i) supravegherea atât pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățământ, cât și în cadrul celor organizate de unitatea de învățământ în afara acesteia; (ii) interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor direcției ai educației;**

⁹ art. 6 (2) Elevii au dreptul la respectarea imaginii, demnității și personalității proprii.

drepturilor copilului au datoriat de a depune toate eforturile necesare pentru a se asigura că fiecare copil este protejat.

Analizând răspunsurile transmise de către instituțiile sesizate se desprind următoarele:

În ceea ce privește respectarea procedurilor interne de către lucrătorii de poliție din cadrul Secției 7 Poliție Rurală Gherla-Post Poliție Bonțida, la nivelul Inspectoratului Județean de Poliție Cluj se află în derulare cercetarea aspectelor sesizate ca urmare a incidentului care a avut loc între un reprezentant al poliției și un elev al Școlii Profesionale din localitatea Râscruci, sens în care se apreciază faptul că au fost luate măsurile necesare.

În ceea ce privește modalitatea unității de învățământ de analizare și rezolvare a incidentului petrecut în spațiul școlii facem următoarele aprecieri:

Un aspect neglijat de către Școala Profesională Râscruci, județul Cluj, este cel referitor la obligativitatea unității de învățământ de a informa părinții/reprezentanții legali ai minorilor cu privire la orice act/fapt care îi privește pe minori.

Directorul unității de învățământ a depășit cadrul legal în momentul în care a solicitat, în școală, sprijinul reprezentanților poliției, în lipsa părinților/reprezentanților legali ai minorului, în cadrul unor discuții individuale între elev și polițist.

Conform prevederilor **art. 7 din Legea nr. 1/2011** a educației naționale în unitățile, în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale **sunt interzise** activitățile care încalcă normele de moralitate și orice activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a copiilor și a tinerilor, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic, precum și activitățile de natură politică și prozelitismul religios. În unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale **sunt interzise comportamentele care constau în violența psihologică - bullying.**

Analizând prevederile legale care stabilesc atribuțiile directorului unității de învățământ preuniversitar, observăm că Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare, la **art. 97 alin. (4) stipulează:** *”Directorul unității de învățământ particular și confesional exercită conducerea executivă, în strictă conformitate cu responsabilitățile și atribuțiile conferite de lege, cu hotărârile consiliului de administrație al unității de învățământ și cu respectarea prevederilor regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.”*

Nu în ultimul rând, trebuie subliniate prevederile art. 33 și art. 89 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, conform cărora măsurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub nici un motiv pedepsele fizice ori acelea care se află în legătură cu dezvoltarea fizică, psihică sau care afectează starea emoțională a copilului. De asemenea, copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care

acesta se află: familie, *instituții de învățământ*, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.

În contextul celor expuse mai sus, apreciem că situația de la Școala Profesională Răscruți trebuia gestionată de către conducerea unității de învățământ, în virtutea atribuțiilor stabilite de cadrul legal, în prezența părinților/reprezentanților legali ai minorului. De asemenea, raportat la obligația de a veghea la siguranța copiilor/elevilor, pe parcursul desfășurării programului școlar și a activităților școlare, extracurriculare/extrașcolare, se impunea o analiză la nivelul școlii cu privire la respectarea procedurilor interne și a Regulamentului de Organizare și Funcționare, raportat la incidentul care a avut loc, analiză independentă de concluziile organelor de cercetare penală.

~~Raportat la prevederile legale incidente, unitatea de învățământ trebuia să asigure~~ informarea, în prealabil, a părinților/reprezentanților legali ai elevului, cu privire la discuțiile individuale pe care elevul urma să le aibă cu reprezentantul poliției. Conducerea unității nu doar că nu a asigurat informarea părinților ci a încălcat și obligația de supraveghere a elevului.

Motivarea potrivit căreia acțiunea reprezentantului poliției a avut un caracter preventiv nu este una justificată, deoarece este cunoscut faptul că activitățile de prevenire au loc în prezența întregului colectiv al clasei, nu în mod selectiv.

De asemenea, motivarea absenței oricărui cadru didactic dată de prezența acestora la ore, conduce la concluzia că elevul, trebuia să se afle și el la orele de curs și nu în sala profesorală, singur cu reprezentantul poliției.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. **Directorul Școlii Profesionale Răscruți, județul Cluj**, în temeiul dispozițiilor art. 97 din Legea nr.1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare, își va desfășura activitatea cu respectarea și aplicarea judicioasă a prevederilor legale cuprinse în acest act normative, coroborate cu dispozițiile actelor normative invocate în cele ce preced și va dispune măsurile pentru:

a) Actualizarea/revizuirea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Unității de Învățământ, respectiv a Regulamentului de Ordine Interioară, cu privire la modalitatea efectivă de asigurare a supravegherii elevilor în cadrul unității de învățământ, precum și a reprezentării acestora în raport cu alte persoane din afara instituției de învățământ.

b) Informarea, de îndată, a părinților/reprezentanților legali ai elevilor, cu privire la situațiile care impun prezența acestora la școală, ori de câte ori este necesar.

c) Asigurarea supravegherii elevilor pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățământ și în cadrul celor organizate în afara acesteia, chiar și atunci când activitățile se desfășoară în parteneriat cu alte instituții/autorități publice/private.

d) Instruirea personalului didactic/didactic auxiliar și nedidactic, cu privire la obligațiile care le revin în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului, stabilite prin Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, precum și cu privire la consecințele legale ale neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare ale acestora, cu accent pe prevederile art. 52 (2), (2¹), (2²), (4) și art. 89 (1), (3).

2. **Directorul Școlii Profesionale Răscruți județul Cluj** va informa Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Cluj – Napoca, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

